послуг зовсім не працюють в даному режимі. Більш того, на сайті присутні послуги з позначкою «ОНЛАЙН», насправді ж вони не передбачають такої функції, а лише інформують про процедуру отримання послуги у відповідному виконавчому органі.

Веб-сайт «Державне підприємство «Національні інформаційні системи» нині працює у тестовому режимі. Його основним завданням є забезпечення безперебійного функціонування систем, які містять Єдині та Державні реєстри України. Даний сайт гарантує захищеність даних, які розміщено в реєстрах, а також на цьому сайті фізичні та юридичні особи мають змогу отримувати всі необхідні відомості з наявних реєстрів [5].

Отже, в Україні останніми роками створюються єдині інформаційні системи, які мають на меті охопити та виконати в електронній формі весь спектр послуг, які надаються державою. При цьому, це значно економить час та кошти як органів державної влади, так і громадян, які до них звертаються. Однак слід зауважити недосконалість таких систем, адже інколи вони «зависають», інколи не переходять з одного посилання до іншого, інколи зовсім не відкриваються, вказуючи помилку системи, на деяких сайтах взагалі вказана неправдива інформація щодо наявних робочих електронних послуг.

Список бібліографічних посилань

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 № 649-р. // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017- %D1 %80 (дата звернення: 26.10.2018).

2. United Nations E-Government Survey: E-Government in Support of Sustainable Development. URL: https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Contact (дата звернення: 26.10.2018).

3. Кабінет електронних сервісів // Міністерство юстиції України : сайт / Національні інформаційні системи. URL: https://kap.minjust.gov.ua (дата звернення: 26.10.2018).

4. Єдиний державний портал адміністративних послуг : офіц. сайт. URL: https://poslugy.gov.ua (дата звернення: 26.10.2018).

5. Державне підприємство «Національні інформаційні системи» : інформ. ресурс. URL: https://nais.gov.ua (дата звернення: 26.10.2018).

Одержано 01.11.2018

УДК 930.1(477)

Михайло Іванович ХАРЛАМОВ,
кандидат історичних наук, доцент,
доцент кафедри соціальних і гуманітарних дисциплін соціально-психологічного факультету Національного університету цивільного захисту України;

Аліна Сергіївна ГУБАНОВА,
студентка 2 курсу соціально-психологічного факультету Національного університету цивільного захисту України

ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ХАРКІВСЬКОГО ПРАВОЗАХИСНИКА АРКАДІЯ ЗИНОВІЙОВИЧА ЛЕВІНА

Аркадій Зиновійович Левін народився в сім'ї робітника лісового господарства. Мати була домогосподаркою. За часів війни 1941–1945 року родина Левіних перебувала в Красноярському краї. Після війни Левіни переїхали до Харкова. Батько Аркадія робив на посаді начальника лісопильного цеху. Аркадій Зиновійович учився в одному класі однієї з харківських шкіл та почав товаришувати з Генріхом Алтуняном та Владиславом Недоборою.

Закінчивши школу в 1951 році, Левін намагався поступити в Геологорозвідувальний інститут у Москві. Після невдалої спроби працював у будівельному тресті. В 1959 Аркадій Зиновійович закінчив заочне відділення Харківського автодорожнього інституту, працював в Укрдіпрокомунбуді. У ці роки він багато читав, особливо його цікавили філософія й політика. Після смерті Сталіна й викриття його діяльності в 1956 році, намагаючись розібратися в дійсності, Левін досліджував книги класиків марксизму, інші праці, прилучається до самвидаву. Найближчим другом, співрозмовником Левіна завжди була його сестра Тамара. Поступово до 1968–1969 років розширюється коло знайомих – від друзів-

© Харламов М. І.,
Губанова А. С., 2018

однокласників до московських (П. Якір, П. Григоренко, Ю. Кім, І. Якір та інші) і київських дисидентів. Левін активно поширює самвидав [1].

В 1969 році, довідавшись про арешт П. Григоренка, Левін разом з Алтуняном їде в Москву й підписує лист на захист П. Григоренка і кримських татар. Трохи пізніше він із сестрою в числі 10 харків'ян підтримав перший лист Ініціативної Групи захисту прав людини в СРСР – звернення в ООН від 20.05.1969 про грубі порушення прав людини в СРСР. Серед тих, хто підтримав листа в ООН, був його співробітник і друг О. Калиновський. 11.06.1969 року в організації, де на посаді головного інженера проекту працював Левін, у робочий час були проведені збори з приводу підписання ним і Калиновським правозахисних листів. КДБ надав для ознайомлення лист на захист П. Григоренка і кримських татар і представив його як лист в ООН. Насамперед, це було зроблено для того, щоб не знайомити учасників зборів з численними фактами порушень прав людини. Левін відмовився покаятися, у відповідь на докори за захист кримських татар він заявив: «Мене обурює думка про обвинувачення цілого народу». Збори засудили його і Л.І. Калиновського як «пособників імперіалістів», «наклепників» і зажадали звільнення його з роботи.

Такі ж збори в цей же день пройшли в організаціях Харкова, де працювали інші особи, які підписали ці листи. За матеріалами цих зборів у самвидаві вийшов збірник «Советский здоровый коллектив осуждает отщепенцев». Левін підписав лист Генеральному прокуророві СРСР Р.Руденку на захист заарештованого Г. Алтуняна, підписав лист Генсекові ООН Тану на захист А. Левітіна-Краснова та іншим особам, що піддавалися переслідуванням. Виступив свідком захисту на процесі Г.АЛТУНЯНА (26.11.1969). Суд виніс окрему ухвалу щодо всіх свідків захисту, які підписали лист на захист П. Григоренка та звернення в ООН, виділивши їхні справи в окреме провадження.

02.12.1969 року у Аркадія Левіна був проведений обшук. У цей час у нього гостював Л. Плющ. У той же день Аркадій був арештований за звинуваченням у наклепі на суспільний і державний лад. Основним пунктом обвинувачення було складання й поширення двох зазначених вище листів. На експертизі в психлікарні його протримали місяць, але визнали осудним. Було порушено справу проти всіх «підписарів», а потім окремо виділено матеріали на тих, хто мав бути заарештований. Усього в цій справі в Харкові було заарештовано чотирьох «підписантів» [1]. Спочатку КДБ намагався «створити» антирадянську організацію, у якій роль головного ідеолога була відведена Левіну.

24.04.1970 року Харківський обласний суд засудив Аркадія Зиновійовича Левіна за статтею 187-1 КК УРСР до 3 років позбавлення волі. Покарання він відбував у таборі загального режиму в Рівненській області, у селищі Городище. Після звільнення у грудні 1972 року повернувся до Харкова. Влаштуватися на роботу за фахом так і не зміг. Працював землекопом та грабарем. Переслідування інакомислячих тривали, особливо приголомшило Левіна поміщення в спеціальну психлікарню Л. Плюща. Все це привело Левіна до важкого рішення про еміграцію. У травні 1975 року він виїхав в Ізраїль. Відразу після приїзду він розгорнув активну кампанію за звільнення Л. Плюща з лікарні. Він звертався з листами й заявами до лідерів багатьох закордонних компартій, у тому числі французької й італійської, у міжнародні правозахисні організації, що безперечно допомогло звільнити Л. Плюща. З січня 1978 року відомий правозахисник Аркадій Зиновійович Левін помер від інфаркту [2].

Аркадій Левін був одним з найкращих представників дисидентського руху в Україні, він робив дуже багато для формування свідомого громадянського суспільства в Радянському Союзі. Такі люди порушували гегемонію комуністичної партії на свідомість людей, що звичайно не могло не відбиватися на їх долях. Сучасні українські політики мали б повчитися громадянській позиції А. З. Левіна, хотілося щоб наш народ сьогодні пам'ятав своїх героїв «невидимого фронту».

Список бібліографічних посилань

1. Левін Аркадій Зіновійович // Дисидентський рух в Україні : віртуальний музей. URL: http://archive.khpg.org/index.php?id=1184403166 (дата звернення: 22.10.2018).

3. Рух Опору в Україні: 1960–1990. Енциклопедичний довідник. Київ : Смолоскип, 2010. С. 366.

Одержано 29.09.2018